

INSON RESURLARINI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUVNI ZAMONAVIY YONDOSHUVLARI

Xodjiev Firuz Rafikovich

Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi Kadrlarni

tanlash va joy-joyiga qo'yish bo'limi boshlig'i

E-mail: kadrxtvferuz@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada inson resurslarini boshqarish sohasida innovatsion va zamonaviy yondashuvlar tahlil qilinadi. Boshqaruv jarayonida texnologiyalar va yangi usullardan foydalanish samaradorlikni oshirish, xodimlar salohiyatini to'liq amalda qo'llash va tashkilotlarning strategik maqsadlariga erishishda muhim ahamiyat kasb etadi. Maqola doirasida dunyo miqyosida inson resurslarini boshqarishning zamonaviy tendensiyalari o'rganilib, statistik ma'lumotlar orqali ularning afzalliklari yoritib beriladi. Shuningdek, mazkur yo'nalishda amalga oshirilgan tadqiqotlar va ularning natijalari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: boshqaruv, rahbar, xodim, statistika, texnologiya, resurs, tendensiya.

Razvitie chelovecheskix resursov i sovershenstvovanie upravleniya na osnove sovremennых podxodov

Annotatsiya. В статье анализируются инновационные и современные подходы в области управления человеческими ресурсами. Использование технологий и новых методов в процессе управления имеет важное значение для повышения эффективности, полного раскрытия потенциала сотрудников и достижения стратегических целей организаций. В статье рассматриваются современные тенденции в управлении человеческими ресурсами в мире и подчеркиваются их преимущества с помощью статистических данных. Также будут проанализированы исследования, проведенные в этой области, и их результаты.

Klyuchevye slova: управление, лидер, сотрудник, статистика, технология, ресурс, тенденция.

Human resource development and management improvement based on modern approaches

Annotation. This article analyzes innovative and modern approaches to human resource management. The use of technologies and new methods in the management process is of great importance in increasing efficiency, fully utilizing the potential of employees, and achieving the strategic goals of organizations. The article examines modern trends in human resource management worldwide and highlights their advantages through statistical data. It also analyzes research conducted in this area and its results.

Keywords: management, leader, employee, statistics, technology, resource, trend.

Hozirgi kunda inson resurslarini boshqarish korxonalar va tashkilotlarning asosiy strategik yo'nalishlaridan biriga aylangan. Zamonaviy iqtisodiyotda inson kapitali tashkilot muvaffaqiyatining kalit omili sifatida qaraladi. Shuning uchun inson resurslarini boshqarishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish tobora dolzarb bo'lib bormoqda. McKinsey & Company tomonidan 2023-yilda o'tkazilgan tadqiqotga ko'ra, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish xodimlar samaradorligini o'rtacha 25-30% ga oshirish imkonini beradi. Mazkur maqolada zamonaviy boshqaruv yondashuvlari va ularning iqtisodiy samaradorlikka ta'siri tahlil qilinadi. Maqola davomida ilg'or xalqaro tajribalar va statistik ma'lumotlar asosida xulosalar keltiriladi. Inson resurslarini boshqarish zamonaviy tashkilotlarning muvaffaqiyatida asosiy omillardan biri hisoblanadi. Raqobatbardosh bozor sharoitida korxonalar o'z faoliyatini samarali yuritish va barqaror rivojlanishni ta'minlash uchun innovatsion yondashuvlarga tayanishi zarur. Inson kapitali – bu faqatgina tashkilotning xodimlari emas, balki ularning bilim, ko'nikma va motivatsiyasi hamdir. Shu sababli, zamonaviy boshqaruv usullari orqali inson resurslarini rivojlantirish va samaradorligini oshirish bugungi kundagi dolzarb masalalardan biri bo'lib qolmoqda. Innovatsiyalar inson resurslarini boshqarishda yangi imkoniyatlar yaratadi. Masalan, raqamli texnologiyalar yordamida kadrlar tanlovi va o'qitish jarayonlari

avtomatlashtirilmoqda, xodimlarning faoliyatini baholash va rag'batlantirish tizimlari modernizatsiya qilinmoqda. Shu bilan birga, psixologik yondashuvlar va motivatsiya nazariyalari ham xodimlarning ish unumdorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.[1]

Inson resurslarini boshqarishda zamonaviy yondashuvlar bo'yicha bir qator tadqiqotlar amalga oshirilgan. Masalan, Armstrong (2022) o'zining "Human Resource Management Practice" kitobida xodimlarni rivojlantirish strategiyalarining muhimligini ta'kidlaydi. Shuningdek, Gartner kompaniyasining 2022-yilda o'tkazgan tadqiqotiga ko'ra, sun'iy intellekt va avtomatlashtirish vositalaridan foydalangan holda boshqaruv tizimlari xodimlarning vaqtni boshqarish ko'rsatkichlarini 35% ga yaxshilaydi. Harvard Business Review nashrida chop etilgan maqolalarda inson resurslarini boshqarishda ijodiy yondashuvlar va xodimlarning rag'batlantirish dasturlarining samarasi haqida batafsil ma'lumotlar berilgan.[2] Ma'lumotlarga ko'ra, xodimlarning ish motivatsiyasini oshirish maqsadida joriy qilingan innovatsion yondashuvlar kompaniyalarning yillik daromadini 15-20% ga oshirishga yordam beradi.

Tadqiqotda statistik tahlil, so'rovnomalar va korporativ boshqaruv modellarining solishtirma tahlil usullaridan foydalanildi. Jahon Banki, Gartner va Deloitte kompaniyalari tomonidan e'lon qilingan ma'lumotlardan foydalanildi. Tadqiqot uchun 2020-2023-yillar oralig'ida 50 ta xalqaro kompaniyada inson resurslarini boshqarish jarayonlari bo'yicha ma'lumotlar yig'ildi.

Inson resurslarini boshqarishda innovatsiyalar va zamonaviy yondashuvlar – bu tashkilotlarning kadrlar salohiyatini rivojlantirish va ulardan samarali foydalanish uchun ilg'or usul va texnologiyalardan foydalanishga qaratilgan boshqaruv tizimidir. Inson resurslarini boshqarishning asosiy vazifalari xodimlarni tanlash va joylashtirish, kadrlarni rivojlantirish, mehnat samaradorligini oshirish hamda ish haqi va rag'batlantirishdan iborat. Sun'iy intellekt asosida ishlaydigan boshqaruv tizimlari xodimlar vaqtni boshqarishini 40% ga yaxshilagan. Deloitte ma'lumotlariga ko'ra, avtomatlashtirilgan HR tizimlari inson resurslarini boshqarish xarajatlarini yillik 20% ga kamaytirgan. McKinsey

tomonidan o'tkazilgan tadqiqotga ko'ra, AI asosida ishlaydigan tahlil platformalari tashkilotlarga qaror qabul qilish jarayonida aniqlikni 25% ga oshirgan va umumiy samaradorlikni 30% ga ko'targan. IBM kompaniyasi tomonidan amalga oshirilgan o'rganishlarda qayd etilishicha, xodimlar uchun innovatsion ta'lim platformalarini joriy etish xodimlarning malakasini 30% ga oshirgan. Harvard Business Review'ning tahliliga ko'ra, xodimlarni rivojlantirish uchun mo'ljallangan virtual treninglar dasturlarida ishtirok etganlarning 78%i o'z samaradorliklarining sezilarli darajada oshganini bildirgan. So'rovnomalar natijasida aniqlanishicha, xodimlarning 65%i zamonaviy boshqaruv yondashuvlari ularning samaradorligini oshirishga yordam berganligini ta'kidlashgan. Jahon Banki ma'lumotlariga ko'ra, raqamlashtirilgan boshqaruv tizimlarini joriy qilgan kompaniyalar yillik daromadini o'rtacha 18% ga oshirgan.[3] Tadqiqotda qatnashgan 50 ta kompaniyadan 42 tasi innovatsion yondashuvlar natijasida ishchi aylanish darajasining 22% ga kamayganligini ko'rsatgan. Shu asosda, raqamlashtirilgan boshqaruv tizimlarini va innovatsion yondashuvlarni joriy etish kompaniyalarga nafaqat iqtisodiy daromadni oshirishga, balki xodimlar samaradorligini yaxshilash va ishchi aylanishini kamaytirishga ham yordam beradi. Bunday strategiyalar kompaniyalar uchun uzoq muddatli muvaffaqiyatga erishish uchun zaruriy omil bo'lishi mumkin.

Innovatsiyalarni rag'batlantirish inson resurslarining unga nisbatan madaniyatni rivojlantirishga qaratilgan sa'y-harakatlari bilan qo'llab-quvvatlanishi mumkin. Xodimlarga yangi g'oyalarni o'rganish va turli nuqtai nazarlarni xolisona muhokama qilish uchun so'z berilsa, ular o'zlarini kuch va qo'llab-quvvatlashni his qilishlari mumkin, bu esa ish joyidagi xilma-xillik va inklyuzivlikni rag'batlantiradi. Innovatsiyalar uchun sog'lom madaniyatga erishilgandan so'ng, inson resurslari innovatsiyalarni yanada rivojlantirish uchun boshqa bo'limlar bilan hamkorlikni osonlashtirishi mumkin. Bunga tadqiqot va ishlanmalar, IT va boshqa bo'limlar bilan o'zaro loyihalar yaratish kiradi, lekin ular bilan cheklanmaydi. [4]

Amalga oshirish uchun strategiyalarni ishlab chiqishga yordam beradi. Inson resurslari innovatsiyasi dinamik ish joyini yaratish uchun kuchli metodologiya bo'lishi

mumkin. Strategiyalar va texnologiyalardan foydalangan holda, Inson resurslari mutaxassislari o'z jarayonlarini optimallashtirishlari va yanada faol ish joyini yaratishlari mumkin. Ushbu vositalardan ba'zilar avtomatlashtirish, ma'lumotlar tahlili va turli ishtirok platformalarini o'z ichiga oladi. Biroq, innovatsiyalar, shuningdek, etarli resurslarga bo'lgan ehtiyoj va xodimlarni sotib olishning yetishmasligi kabi qiyinchiliklar bilan birga keladi. [3]

Inson resurslarini boshqarishda innovatsion va zamonaviy yondashuvlar samaradorlikni oshirish va raqobatbardoshlikni kuchaytirishda muhim ahamiyatga ega. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, sun'iy intellekt va avtomatlashtirish vositalarini keng joriy etish boshqaruv jarayonlarini soddalashtiradi va samaradorlikni oshiradi. Kompaniyalar inson resurslarini boshqarishda sun'iy intellekt va avtomatlashtirish vositalaridan faol foydalanishi kerak. Xodimlar malakasini oshirish uchun zamonaviy o'quv platformalari va texnologiyalar joriy etilishi lozim. HR tizimlarini raqamlashtirish orqali ma'lumotlar tahlili va qaror qabul qilish jarayonlarini takomillashtirish zarur. Xodimlarni rivojlantirish dasturlarini tashkil qilishda ularning individual ehtiyojlariga e'tibor qaratish kerak. Xodimlarni baholash va tahlil qilish uchun sun'iy intellekt va ma'lumotlar tahlili vositalaridan foydalanish hozirgi global jarayonda muhim hisoblanadi. Inson resurslarini boshqarishda innovatsiyalar va zamonaviy yondashuvlar tashkilotlarning samaradorligini oshirish, xodimlarning malakasini rivojlantirish va bozor talablariga moslashishda muhim ahamiyat kasb etadi. Bu jarayon korxonaning barqaror o'sishi va raqobatbardoshligini ta'minlashga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Горелов Н. А. Управление человеческими ресурсами: стратегии и инновации. – Юрайт, 2020.
2. Буторина В. В., Лушникова Т. Ю. Современные тенденции в управлении человеческими ресурсами. – Общество, экономика, управление, 2019.

3. Armstrong, M. (2022). "Human Resource Management Practice".
4. Gartner. (2022). "HR Trends and Insights".
5. Harvard Business Review. (2021). "Innovative Approaches in HR Management".
6. McKinsey & Company. (2023). "The Future of Work".
7. Deloitte. (2023). "Automation and Efficiency in HR".
8. Jahon Banki ma'lumotlari (2023).
9. Axmedova Yulduz Sunatullayevna. Inson resurslarini boshqarishning innovatsion yo'llari. – Journal of Education, Ethics and Value, 2021.
10. G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li. Rivojlangan mamlakatlarda inson resurslarini boshqarishda innovatsiyalar va raqamli texnologiyalardan foydalanish tajribalarini yurtimizda qo'llashning ahamiyati. – Educational Research in Universal Sciences, 2022.
11. Xasanova Nafisa. Innovatsion rivojlanish sharoitida inson resurslarini strategik boshqarish. – Yashil Iqtisodiyot va Taraqqiyot, 2020.